

Typologie in de Bijbel

De Bijbel staat vol van typologie. Bijbelse typologie wijst, in eerste instantie, *altijd* op de Heere Jezus Christus. Typologie in de Bijbel mag *nooit* ten koste gaan van de letterlijke en historische betekenis van de Schrift. Typologie in de Bijbel heeft als functie om een leer die *letterlijk* uitgelegd wordt, te illustreren en te onderbouwen, zodat men bepaalde zaken (beter) zal begrijpen.

De wijsheid van de wereld, is dwaasheid bij God

1 Korinthe 1

17 Want Christus heeft mij (Paulus) niet gezonden, om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen; niet met wijsheid van woorden, opdat het kruis van Christus niet verijdeld worde.

18 Want het woord des kruises is wel dengenen, die verloren gaan, dwaasheid (voor ongelovigen, die niet behouden worden, is het Evangelie dwaasheid); maar ons, die behouden worden, is het een kracht Gods (maar voor ons, gelovigen, is Zijn Woord levend en krachtig);

19 Want er is geschreven: Ik zal de wijsheid der wijzen doen vergaan, en het verstand der verstandigen zal Ik te niet maken.

20 Waar is de wijze? Waar is de schriftgeleerde? Waar is de onderzoeker dezer eeuw? **Heeft God de wijsheid dezer wereld niet dwaas gemaakt?**

21 Want nademaal, in de wijsheid Gods, de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, zo heeft het Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking, zalig te maken, die geloven;

22 Overmits de Joden een teken begeren, en de Grieken wijsheid zoeken;

23 Doch wij prediken Christus, den Gekruisigde, den Joden wel een ergernis, en den Grieken een dwaasheid;

24 Maar hun, die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, prediken wij Christus, de kracht Gods, en de wijsheid Gods.

25 Want het dwaze Gods is wijzer dan de mensen; en het zwakke Gods is sterker dan de mensen.

In de wetenschappelijke wereld gaat het om macht

1 Korinthe 3

19 Want de wijsheid dezer wereld is dwaasheid bij God; want er is geschreven: Hij vat de wijzen in hun arglistigheid; (arglistig= doortrapt, boos van opzet, bedrieglijk)

20 En wederom: De Heere kent de overleggingen der wijzen, dat zij ijdel zijn. (dat wat de 'wijzen' beredeneren, is leeg)

Paulus veegt hier de vloer aan met de, zogenaamde, wijsheid van de wereld. In de wetenschappelijke wereld gaat het, zoals in de hele wereld, om *macht*. Het is een machtsstrijd; belangrijker lijken dan een ander. Paulus zegt dat God deze wijsheid zal doen vergaan. Eigenlijk *heeft* God de wereldse wijsheid al te niet gemaakt. God heeft de wijsheid van deze wereld *dwaas* gemaakt. Wij, als gelovigen, hebben een *andere* Wijsheid van God ontvangen, en daardoor is de wijsheid van de wereld tot dwaasheid geworden. De wereldse wijsheid zal uiteindelijk dan ook verdwijnen.

1 Timotheüs 6

20 O Timotheüs, bewaar het pand u toebetrouwd, een afkeer hebbende van het ongoddelijk ijdel-roepen en van de tegenstellingen der valselijk genaamde wetenschap

21 Dewelke sommigen voorgevende, zijn van het geloof afgeweken. De genade zij met u. Amen. (= Timotheüs waak over hetgeen jou is toevertrouwd, en mijd het lege goddeloze gepraat, en de tegenstrijdigheden van wat, ten onrechte, wetenschap wordt genoemd. Degenen die deze wetenschap verkondigen, zijn van het geloof afgeweken)

De Heere Jezus Christus is Wijsheid

Psalm 49

4 Mijn mond zal enkel Wijsheid spreken, en de overdenking Mijns harten zal vol Verstand zijn.

Spreuken 2

6 Want de HEERE geeft Wijsheid; uit Zijn mond komt Kennis en Verstand.

De wijsheid en wetenschap van de wereld is aan *verandering* onderhevig. We zeggen weleens tegen elkaar; 'Wat is wijsheid?' Nou, dat is de Heere Jezus Christus! Volgens Zijn Woord is er, buiten de Wijsheid van God, geen enkele wijsheid! Er zijn geen *meerdere* vormen van wijsheid en wetenschap. In Christus is alle wijsheid en kennis verborgen. Volgens de Bijbel is de rest allemaal ijdelheid. De wereldse wetenschap is geen wetenschap, volgens Zijn Woord.

1 Korinthe 1

*30 Maar uit Hem zijt gij in **Christus Jezus**, Die ons geworden is **Wijsheid van God**, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing;*

Kolossensen 2

2 Opdat hun harten vertroost mogen worden, en zij samengevoegd zijn in de liefde, en dat tot allen rijkdom der volle verzekerdheid des verstands, tot kennis der verborgenheid van God en den Vader, en van Christus;

*3 In Denwelken (de Heere Jezus Christus) **al** de schatten der **wijsheid en der kennis** verborgen zijn.*

Wereldse kennis is vergankelijk

2 Korinthe 4

*18 Dewijl wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet; want de dingen, die men ziet, zijn **tijdelijk**, maar de dingen, die men niet ziet, zijn **eeuwig**.*

Wetenschap behoort *eeuwig* en *onvergankelijk* te zijn. Alle kennis van vergankelijk dingen, is dus per definitie geen wetenschap. Kennis kun je weggeven zonder kwijt te raken. Dat heb je en kun je uitdelen, maar tóch houd je het. Informatie is blijvend. Wereldse wetenschap over vergankelijke dingen, is ijdel. Wereldse kennis wordt ook niet meegenomen bij het sterven. Kennis kan alleen gebaseerd zijn op *onvergankelijke* zaken. En wat of Wie is onvergankelijk? De Heere Jezus Christus!

Ook Salomo zegt dat wereldse wetenschap dwaas is

Prediker 1

12 Ik ([Salomo](#)), prediker, was koning over Israël te Jeruzalem.

13 En ik begaf mijn hart om met wijsheid te onderzoeken, en na te speuren al wat er geschiedt onder den hemel. Deze moeilijke bezigheid heeft God den kinderen der mensen gegeven, om zich daarin te bekommeren.

14 Ik zag al de werken aan, die onder de zon geschieden; en ziet, het was al ijdelheid en kwelling des geestes.

15 Het kromme kan niet recht gemaakt worden; en hetgeen ontbreekt, kan niet geteld worden.

16 Ik sprak met mijn hart, zeggende: Zie, ik heb wijsheid vergroot en vermeerderd, boven allen, die voor mij te Jeruzalem geweest zijn; en mijn hart heeft veel wijsheid en wetenschap gezien.

17 En ik begaf mijn hart om wijsheid en wetenschap te weten, onzinnigheden en dwaasheid; ik ben gewaar geworden, dat ook dit een kwelling des geestes is.

18 Want in veel wijsheid is veel verdriet; en die wetenschap vermeerderd, vermeerderd smart.

Christus is de oorsprong van alles

Kolossensen 1

16 Want door Hem zijn **alle** dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; **alle** dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen;

17 En Hij is voor **alle** dingen (=Hij is het begin van alle dingen), en **alle** dingen bestaan te zamen door Hem;

Romeinen 11

36 Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn **alle** dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.

1 Korinthe 8

6 Nochtans hebben wij maar een God, den Vader, uit Welken **alle** dingen zijn, en wij tot Hem; en maar een Heere, Jezus Christus, door Welken **alle** dingen zijn, en wij door Hem.

Uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Christus is de oorsprong van *alles*. Hij is de Bron van *alle* dingen. En als je dat daadwerkelijk gelooft, heeft dat consequenties. Werkelijke Wijsheid wordt afgeleid van Christus. Wie Wijsheid zoekt, zal Hem vinden. Maar je moet Hem wel eerst zoeken. Met het hart, en niet met het menselijk verstand.

Spreuken 8

17 Ik heb lief, die Mij liefhebben; en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.

2 Timotheüs 2

7 Merk, hetgeen ik zeg; doch de Heere geve u verstand in alle dingen

Jakobus 1

5 En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelĳk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden.

Men zoekt op de verkeerde plaats

Hebreeën 11

3 Door het geloof verstaan (=begrijpen) wij, dat de wereld door het woord Gods is toebereid (geschapen, gemaakt), alzo dat de dingen, die men ziet, niet geworden zijn uit dingen, die gezien worden.

In de wereld zoekt men wijsheid en wetenschap, maar wel op de verkeerde plaats. De dingen die tot stand komen, komen niet voort uit de dingen die *gezien* worden. Bijvoorbeeld het weer? Waar komt dat vandaan? Waarom kunnen we dat niet voorspellen? Omdat dit een *onzienlijke* oorsprong heeft... Waarom zoekt de wetenschap naar de oorsprong van het leven? Wat is de *definitie* van leven? Daar hebben wetenschappers geen antwoord op. Wel heel ingewikkelde wetenschappelijke uiteenzettingen.

Wat verstaat de Bijbel onder 'leven'?

Voor gelovigen is het eenvoudig. Bijbels gezien is *leven* 'gemeenschap met God'; 'communicatie met God', 'innige verbondenheid met Hem'. En dood is 'afgesneden zijn van God', 'geen communicatie met God'. Leven is Christus, en wijsheid is Christus. Wetenschappers zullen hier dus *nooit* een antwoord op vinden. Want de Bron van Leven is *onzienlijk* voor deze wereld. De oorsprong van leven ligt niet in *zienlijke* dingen, en is dus onzichtbaar voor de wereld.

Handelingen 17

24 De God, Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is; Deze, zijnde een Heere des hemels en der aarde, woont niet in tempelen met handen gemaakt;

25 En wordt ook van mensenheden niet gediend, als iets behoevende, alzo Hij Zelf allen het leven, en den adem, en alle dingen geeft;

26 En heeft uit één bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, om op den gehelen aardbodem te wonen, bescheiden hebbende de tijden te voren geordineerd, en de bepalingen van hun woning;

27 Opdat zij den Heere zouden zoeken, of zij Hem immers tasten en vinden mochten; hoewel Hij niet verre is van een iegelijk van ons.

28 Want in Hem leven wij, en bewegen ons, en zijn wij; gelijk ook enigen van uw poeten gezegd hebben: Want wij zijn ook Zijn geslacht.

Uitgangspunt

Ons denken is gebaseerd op de kennis die we hebben; op informatie. Je moet eerst *gegevens* hebben, om die te kunnen verwerken. Je moet eerst iets wéten, om te kunnen denken. Je moet feiten-materiaal als uitgangspunt hebben. Voor ons, is er maar één uitgangspunt in de Schepping, en dat is de Schepper! Hij is het Begin en het Einde.

Waarom is de wijsheid van de wereld dwaasheid?

Waarom is de wijsheid van de wereld dwaasheid? Nou, omdat men Christus niet kent. De wereldse wijsheid is *zonder* Christus. (de Heere, de Schepper) Omdat men Christus niet kent, kent men de *oorsprong* van de dingen niet. Daardoor heeft de wereldse wetenschap geen enkele basis. De wereldse wetenschap heeft geen uitgangspunt en geen einddoel. Gelovigen hebben dat wél. Het uitgangspunt is Christus, en het einddoel is Christus.

Openbaring 1

*8 Ik ben de Alfa en de Omega, **het Begin en het Einde**, zegt de Heere, Die is, en Die was, en Die komen zal, de Almachtige.*

Romeinen 14

7 Want niemand van ons leeft zichzelf, en niemand sterft zichzelf.

8 Want hetzij dat wij leven, wij leven den Heere; hetzij dat wij sterven, wij sterven den Heere.

Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren.

9 Want daartoe is Christus ook gestorven, en opgestaan, en weder levend geworden, opdat Hij beiden over doden en levenden heersen zou.

Onbewezen stellingen

In de wereld weet men niet van waar men komt, en waar men heengaat. Elke wetenschap gaat uit van bepaalde informatie, van bepaalde kennis. De wereld verschaft ons deze kennis niet, want binnen de wetenschap is *kennis* juist het *eindresultaat* van studie en van redeneringen! Dus is men genoodzaakt en gedwongen om uit te gaan van *onbewezen* stellingen. Stellingen zonder fundament. Voor ons gelovigen is het een stuk makkelijker, want ons Fundament is ten alle tijden Christus.

1 Korinthe 3

11 Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus.

Wikipedia over niet bewezen stellingen

Een axioma is in de wiskunde en de logica, een **niet bewezen, maar als grondslag aanvaarde bewering**. Een axioma dient als grondslag (fundament, basisprincipe) voor het bewijs van andere wiskundige beweringen of stellingen. Een axioma maakt deel uit van een deductief systeem. In de wiskundige logica heet een deductief systeem een theorie. Bij het opstellen van een theorie gelden de volgende beperkingen: axioma's mogen niet met elkaar in tegenspraak zijn; een axioma mag niet uit andere axioma's afgeleid kunnen worden.

Voorbeelden van onbewezen axioma

In de wiskunde is geredeneerd vanuit de stelling, de axioma, één en één is twee. Vanuit de wiskunde kun je die stelling niet bewijzen, want anders redeneer je *terug* naar het uitgangspunt. En dat mag niet. Nog een voorbeeld is de snelheid van het licht; het licht plant zich voort met een snelheid van 300.000 km per seconde. En als we heel hard 300.000 km

per seconde meehollen met het licht? Hoe hard gaat het licht dan ten opzichte van ons? Oók 300.000 km per seconde. Niemand kan dat verklaren. Want in feite is dat geen resultaat van een meting, maar is dat een redenering vanuit een *onbewezen* stelling. Een axioma is een *aangenomen* waarheid. Een waarheid die *niet* berust op bewijs.

In den beginne was het Woord

Johannes 1

*1 In den beginne was het **Woord**, en het Woord was bij God, en het Woord was God.*

2 Dit was in den beginne bij God.

3 Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is.

4 In Hetzelve was het Leven, en het Leven was het Licht der mensen.

Taalkunde, een wetenschap, wordt gebaseerd op de gedachte, de axioma, dat de taal gevormd wordt door de *mens*. Daar is geen bewijs voor. We waren eerst dieren, en maakten geluid en uiteindelijk ontwikkelden wij uit die klanken de taal. Deze onbewezen stelling klopt voor ons gelovigen niet. In de Schrift staat namelijk dat er *eerst* de taal was, en *daarna* de mens. 'In den beginne was het Woord'. Het axioma van de taalkundigen klopt dus niet. Alle dingen zijn *uit* het Woord voortgekomen. Eerst was er de taal, en daarna de mens...

Genesis 1

*26 En God **zeide**: Laat Ons mensen maken, naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en dat zij heerschappij hebben over de vissen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over het vee, en over de gehele aarde, en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt.*

De Heere Jezus Christus is ons axioma

Mattheüs 11

27 Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader; en niemand kent den Zoon dan de Vader, noch iemand kent den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren.

Efeze 3

9 En allen te verlichten, dat zij mogen verstaan, welke de gemeenschap der verborgenheid zij, die van alle eeuwen verborgen is geweest in God, Welke alle dingen geschapen heeft door Jezus Christus;

Voor ons gelovigen is er maar één Waarheid; de Heere Jezus Christus. Daar begint het verhaal. En alle andere dingen zijn daaraan onderworpen. Dat geldt uiteraard ook voor alle wiskunde en natuurwetenschappen. Dus van de, valselijk genaamde wetenschap, gaat men uit van de *verkeerde* axioma's

Causaal denken

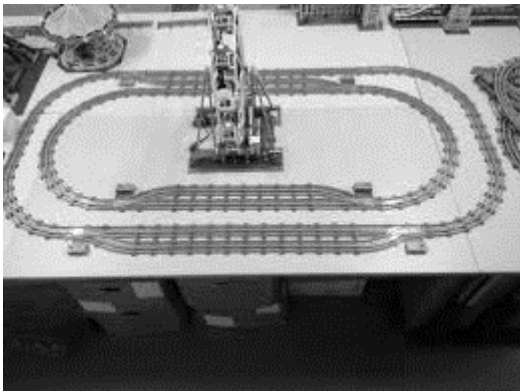
Het denken van de wereld is een zogenaamd *causaal* denken. Causaal heeft te maken met het engelse 'cause'; oorzaak. Een oorzakelijk denken. Een denken in de zin van 'oorzaak en gevolg'. Er is geen bezwaar tegen causaal denken, maar het is bezwaarlijk als men *alleen*

maar causaal denkt. Als één oorzaak, maar één gevolg heeft. En het is bezwaarlijk dat men *buiten* Christus denkt.

Voorbeelden causaal denken

Het licht gaat aan, als je de schakelaar van het lichtknopje indrukt. Als je iets in je hand hebt, en je doet je hand open, valt dat op de grond. Afhankelijk van de wissel gaat een spoorbaan naar links of naar rechts. Als de wissel naar links ligt, zal de trein naar links gaan. Als de wissel naar rechts ligt, zal de trein naar rechts gaan. De 'oorzaak' is dat de wissel naar links of rechts ligt, en het 'gevolg' is dat de trein daadwerkelijk naar links of rechts gaat. Oorzaak en gevolg.

Analogisch denken

Maar een spoorbaan bestaat meestal uit *meerdere* rails, die *parallel* langs elkaar liggen. De ene rail is een volstrekte uitbeelding van de andere. Als je weet hoe de linker-rail ligt, dan weet je ook hoe de rechter-rail ligt. Het idee is nu, dat je zowel langs de ene lijn als langs de andere lijn(en) kan denken. Als bijvoorbeeld uit de éne lijn een stukje ontbreekt, dan kan je uit de andere lijn, die parallel oftewel analoog loopt, *weten* hoe dat stukje moet liggen. Causaal denken, kent maar één rail. Eén lijn. Maar die *andere* manier van denken, dat is *analogisch* denken. Dat is denken in parallellen.

Een voorbeeld van analogisch denken

1 en x en 3 = 11 Welk getal is de x?

De x is 7. Dát is causaal denken

2 en 6 en x = y Welk getal is de x en welk getal is de y?

Dat is niet te doen. Dit kun je niet oplossen tenzij je eerst *nog* een cijfer invult. Tenzij je de sommen *parallel* bekijkt. Boven of naast elkaar.

1 en x en 3 = 11

2 en 6 en x = y

Nú is de som wel op te lossen!

2 en 6 en x= 22

2 en 6 zijn het dubbele van 1 en 3, 22 is het dubbele van 11

dus is x het getal 14 en y is het getal 22

Als de vraagstukken analoog zijn, dan kun je ze dus wél invullen. Met alleen causaal denken, was dit niet op te lossen. Maar met analogisch denken, kun je er op twee manieren achterkomen!! Analogie is uitgaan van parallellen. Maar deze manier van denken, is totaal verloren gegaan in de wetenschap. Men kent alleen het causale denken. Maar dat is onvolledig. Want causaal denken, ging via één lijn, maar via analogisch denken, hadden we nog een *tweede* lijn. Maar je kunt er zelfs nog veel meer sporen naast zetten. Dan zijn er ineens ontzettend veel manieren om tot één en dezelfde conclusie te komen!!

Het beperkte denken van de wereldse wetenschap

Het hele westerse denken, zowel technisch, filosofisch als theologisch, bestaat uit het denken langs deze ene rail. Langs één lijn denken, in plaats van langs vele lijnen. Met causaal denken kom je dus niet erg ver. Het is het beperkte denken van de wetenschap. Als je langs de rail één keer verkeerd gaat, kun je redeneren wat je wil, maar dan zal je *nooit* bij het doel uitkomen. Het is een kwetsbare manier van wetenschap. Zeker als je dan ook nog uitgaat van axiomen die niet kloppen!

Het één is hoger dan het ander

Wij beschouwen twee dingen analoog, als ze *parallel* liggen, als ze overeenkomen. Als ze identiek zijn. Maar het *woord* analoog (analogia) betekent heel wat anders. Dit betekent namelijk niet *naast* maar *Ana* betekent 'omhoog'. Logos/ logia betekent 'woord', maar ook 'verhouding' of 'formule'. Eigenlijk betekent het woord; het één is hoger dan het ander. Het ligt *boven* elkaar. Als je denkt in analogieën dan denk je dus in dingen die *boven* elkaar liggen. Daarin is het *lagere* een afbeelding van het *hogere*. Bijbels gezien; zo bouwde David de tempel op aarde, maar het was een afbeelding van de *echte* tempel, namelijk de Gemeente, het Lichaam van Christus.

1 Korinthe 3

16 Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont?

Het één is lager dan het ander

Zo heb je ook het woord *catalogoog* (catalogi). Cata betekent 'naar beneden' of 'iets wat eronder ligt'. Dit woord betekent eigenlijk; het één is *lager* dan het ander. Iets wat er onderligt. Zo geeft een catalogus afbeeldingen van dingen die *hogere*, duurder zijn. Een catalogus geeft dus een lagere afbeelding dan de werkelijkheid.

Typologie is dat het lagere, een afbeelding is van het hogere

Catalogieën en analogieën dat is dus niet *naast* elkaar maar *bóven* elkaar. Een catalogie geeft een beeld van de dingen die *lager* zijn. En een analogie geeft een beeld van de dingen die *hogere* zijn. Zoals een catalogus afbeeldingen geeft van dingen die hogere. En dit is nu exact wat typologie is...

Het Tabernakel als voorbeeld

Hebreeën 9

24 Want Christus is niet ingegaan in het heiligdom, dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in den hemel zelven, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons;

Zo is de Tabernakel een afbeelding van iets anders, van iets wat *hoger* is. De werkelijke Tabernakel, die ooit in de woestijn stond, is een afbeelding van Hemel en aarde. Maar de Tabernakel is *ook* een afbeelding van het Volk Israël in haar relatie tot de Messias. En is ook nog een beeld van de Gemeente in haar relatie tot de Messias. En tegelijkertijd is het een afbeelding van de Heere Jezus Christus Zelf. Dit zijn veel *analogieën* boven elkaar; verschillende lijnen op een *ander* niveau. En zou je een *maquette* hebben van de Tabernakel dan is dat dus een *catalogie* van de Tabernakel in de woestijn! Zo is het plaatje compleet.

lets kan een type zijn van meerdere zaken

We zien dus *meerdere* analogieën bij de Tabernakel. Lijnen boven elkaar. Je kunt ook zeggen dat de Tabernakel *typologisch* voor veel andere zaken staat. De Tabernakel is een *type* van andere dingen. Dan bedoel je hetzelfde. Bij typologie moeten we er altijd om denken dat iets een type kan zijn van *meerdere* zaken. Het ene punt op de ene lijn, kan overeenkomen met meerdere punten op andere lijnen. Er zijn veel toepassingen van de typologie, met dus veel meer mogelijkheden dan alleen in het causale denken.

Aan de Schepping herken je de Schepper

Hoe moet je je God voorstellen? Stel je Christus maar voor! Hij is een *afbeelding* van God. Hij is het uitgedrukte beeld (tupos) van God. Wil je wat weten over God? Bestudeer dan Christus. Wil je wat weten over de Schepping? Bestudeer dan de Schepper! Het één is een afbeelding van het ander. Dat is een manier van denken die niet specifiek Bijbels is. Aan het schilderij herken je de schilder. Dit is een puur *wetenschappelijke* manier van denken. Alleen wordt dit bijna niet meer gedaan.

Hebreeën 1

1 God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze, tot de vaders gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon;

2 Welken Hij gesteld heeft tot een Erfgenaam van alles, door Welken Hij ook de wereld gemaakt heeft;

*3 Dewelke, alzo **Hij is het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid**, en alle dingen draagt door het woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelven te weeg gebracht heeft, is gezeten aan de rechter hand der Majesteit in de hoogste hemelen;*

Romeinen 1

18 Want de toorn Gods wordt geopenbaard van den hemel over alle goddeloosheid, en ongerechtigheid der mensen, als die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden. (= de Waarheid voor leugen houden= ongelooft)

19 Overmits hetgeen van God kennelijk is, in hen openbaar is; want God heeft het hun geopenbaard. (wat een mens over God kan weten, is hem bekend, omdat God het aan hem kenbaar heeft gemaakt)

20 Want Zijn onzienlijke dingen worden, van de schepping der wereld aan, **uit de schepselen verstaan en doorzien**, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn. (Zijn onzichtbare Eigenschappen zijn, vanaf de Schepping van de wereld, zichtbaar in het geschapene. Oók Zijn eeuwige Kracht en Goddelijkheid zijn daarin te herkennen, zodat er niets is waardoor ze zich kunnen verontschuldigen Hem niet te kennen)

21 Omdat zij, God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt; maar zijn verijdeld geworden in hun overleggingen (gedachten) en hun onverstandig hart is verduisterd geworden;

22 **Zich uitgevende voor wijzen, zijn zij dwaas geworden;**

Nog een voorbeeld van analogie in de Bijbel

Onze Kennis en Wetenschap leidt tot Christus. Als de *bovenste* lijn de Schepper is, dan is één van de andere lijnen in ieder geval de Schepping. Ook in de eerste Korinthebrief staat een prachtig stukje analogisch denken. We kunnen na lezen zeggen; Adam is een type van Christus. En dat klopt. Maar Adam kan buiten een type van Christus, ook nog voor andere zaken staan. Er kunnen dus *meerdere* lijnen op verschillende punten overeenkomen.

Johannes 3

6 *Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees; en hetgeen uit den Geest geboren is, dat is geest.* (dit is een analogie, dit is een overeenkomst)

1 Korinthe 15

47 *De eerste mens is uit de aarde, aards; de tweede Mens is de Heere uit den Hemel.* (dit zijn al twee lijnen naast elkaar)

48 *Hoedanig de aardse is, zodanige zijn ook de aardsen; en hoedanig de Hemelse is, zodanige zijn ook de hemelsen.* (Aan de ene kant staat de aarde en aan de andere kant staat de Hemel. Uit de aarde kwam de eerste mens Adam voort en uit de Hemel kwam voort de tweede Mens Christus)

49 *En gelijkerwijs wij het beeld des aardsen gedragen hebben, alzo zullen wij ook het beeld des Hemelsen dragen.* (wéér twee lijnen; zoals de mensheid het beeld van Adam draagt, zo zullen wij, die in Christus zijn, het beeld van Christus dragen)

Symbolen

Naast de term 'typen' spreekt men ook vaak over *symbolen*. Buiten de Bijbel zijn typen volstrekt hetzelfde als symbolen. In het Nederlands zijn deze termen gelijk aan elkaar. De term 'symbool' wordt gebruikt voor 'voorwerpen'. Zo noemt men een duif in de kunst een 'symbool' voor de Heilige Geest, maar als de *Bijbel* opengaat is de duif een 'type' van de Heilige Geest. Typologie is dus in feite symboliek.

Wat is de functie van typologie?

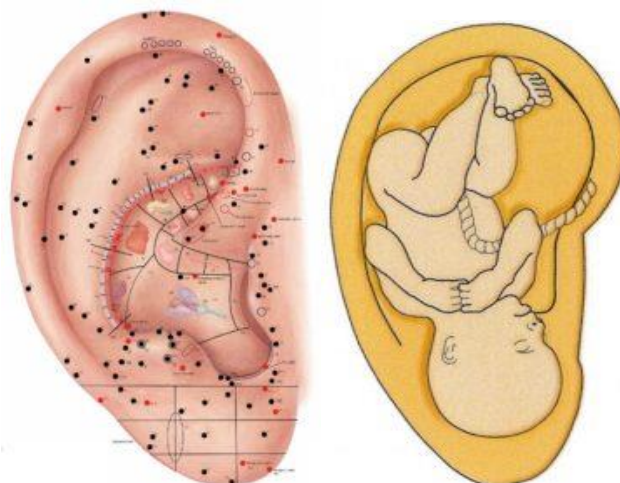
Typologie en symboliek zijn *illustraties* van een Bijbelse Waarheid. Ze hebben als functie om een leer die in de Bijbel *letterlijk* uitgelegd wordt, te illustreren en te onderbouwen, zodat men bepaalde zaken zal begrijpen. Vooral als er *geestelijke* zaken worden uitgelegd. Het Boek Openbaring staat vol van symboliek en typologie. (zie studie 'Openbaring') Geestelijke zaken zijn voor de mens *altijd* moeilijk te begrijpen, en dan is het prettig om hier een plaatje bij te hebben. Zoals de relatie tussen Christus en de Gemeente helemaal te begrijpen is aan de hand van de Tabernakel. Belangrijk daarbij is dat typen *altijd* onderworpen zijn aan de letterlijke tekst van de Bijbel.

Als men iets niet begrijpt, bestaat het niet

In het Westen wordt analogisch denken, over het algemeen, als niet-wetenschappelijk beschouwd. Zelfs als niemand kan ontkennen dat het in overeenstemming is met de waargenomen feiten. Een mooi voorbeeld van analogisch denken, is iriscopie. Een vlekje op de iris van het oog, verwijst naar een plek in het lichaam waar iets niet in orde zou zijn. Veel mensen noemen dat occult. In feite hebben ze daar gelijk in, want het woord occult betekent 'duister'. Maar het enige duistere in dit verhaal is, dat men niet weet hoe het verband ligt. Als men iets niet kan verklaren of begrijpen, bestaat het volgens de erkende wetenschap niet...Dan zal het wel van de duivel komen, zeggen veel Christenen. Maar zijn de ogen niet de spiegel van de ziel?

Acupunctuur

Ik heb chronische pijn, en ga eens in de twee maanden naar een acupuncturist. Hij zet in een kwartier tijd zo'n 8 à 10 naalden in mijn oor. Deze moeten twee weken blijven zitten, en drie keer per dag moet ik op de naaldjes drukken. Elk lichaamsdeel, elk orgaan, elke functie, heeft een acupunctuurpunt in de oorschelp. Een projectie van het hele lichaam. Een hulpmiddel voor de plaatsbepaling van de punten, is wanneer men een liggende foetus, met het hoofd naar beneden, denkbeeldig plaatst in de oorschelp. Mijn pijn vermindert met meer dan de helft. Als de naaldjes zijn verwijderd, komt de pijn langzaam weer terug. Of ik het begrijp? Nee. Begrijpt de medische wetenschap dit? Nee. Maar dat wil dus niet zeggen, dat er daarom geen verband is tussen de oorschelp en het menselijk lichaam..

De Bovenste Lijn is God

Het is een duidelijke zaak dat parallellen (analogieën) bestaan. In de natuur komen ze voor, en de Bijbel staat er vol mee. Wát we ook bestuderen, en wélke lijn we ook vinden in de Schepping, en wáár dan ook in de Schepping, die lijn moet altijd een parallel hebben in de persoon van God. Dat er dan dus verband bestaat tussen alle delen van de schepping, en dat er overeenkomsten zijn te vinden, is vanzelfsprekend. Maar de erkende wetenschap kan de verbanden tussen de verticale lijnen niet verklaren. En dat is logisch, want de bovenste lijn is Christus, en alle volgende lijnen houden verband met de Schepper.

Iets moet eerst écht gebeuren

Iets moet eerst *daadwerkelijk* gebeuren, voordat je er een *geestelijke* betekenis aan kan hangen. Dat moeten we niet vergeten; dat alle gebeurtenissen in de Bijbel écht gebeurd zijn. Sommigen zijn geneigd de *letterlijke* geschiedenis over te slaan en alleen met de overdrachtelijke, *geestelijke*, betekenis te rekenen. Maar als je niet gelooft in de *letterlijke* Bijbelse uitspraken, dan hou je alleen vergeestelijking (symboliek of typologie) over. Dat *lijkt* heel interessant en boeiend, maar je loopt als het ware door een doolhof dat *nergens* eindigt. Je houdt dan alleen illustraties over, en die zijn weer een illustratie van elkaar. De samenhang die overblijft leidt niet naar het Doel. Ze wijzen wel naar *elkaar*, maar niet naar Christus. Ook in de Bijbel moet *elke* lijn een parallel hebben in de Heere Jezus Christus.

De besnijdenis is een type van de dood en Opstanding van de Heere Jezus Christus

Waarom moest de mens besneden worden onder het Oude Verbond? Waarom een dergelijke verwonding, en waarom speciaal op die plaats? Nou, vanwege de analogie met bepaalde *onzienlijke* zaken. Het gaat hier om een punt in de lijn van de mens, en een punt in de lijn van de wereldgeschiedenis waar de kruisiging plaatsvond. De plaats in het menselijk lichaam van de besnijdenis, komt overeen met de plaats in de menselijke geschiedenis van de dood en Opstanding van de Heere Jezus Christus. Wij zeggen gewoon; de besnijdenis is een type van de dood en Opstanding van de Heere Jezus Christus.

Ook de doop is een type van de dood en Opstanding van de Heere Jezus Christus

Ook bij de doop werkt het zo. Een punt in het leven van een Christen dat overeenkomt met de dood en Opstanding. (zie ook de studie 'de Bijbelse betekenis van de doop') In een andere lijn vinden we een punt dat overeenkomt met de zondvloed. Want de zondvloed van Noach komt overeen met de doop, zegt Petrus. De betekenis van de doop komt fundamenteel overeen met de betekenis van de besnijdenis. Op allerlei verschillende gebieden, vind je dezelfde punten terug. Dezelfde ontwikkelingen. En dus dezelfde lijnen.

Heel belangrijk bij het bestuderen van de Bijbel

Het bestuderen van die lijnen is heel belangrijk bij het bestuderen van de Bijbel. Het zien hoe die lijnen zich ontwikkelen, dat is 'normaal' causaal denken, want we kennen het begin- en eindpunt; namelijk Christus. Wat ergens op zo'n lijn ontbreekt, dat kun je aanvullen vanwege de analogie met andere lijnen. Zo kun je verschillende gedachtengangen uit Zijn Woord naast

elkaar plaatsen, en zien dat ze overeenkomen. Deze gedachtengangen die zich in de Bijbel ontwikkelen, drukken zich precies hetzelfde uit in de Schepping. De bovenste lijn is altijd Christus. Er bestaat een verwantschap tussen de structuren van de Bijbel en de structuren in de Schepping. Er bestaat een overeenkomst tussen dat wat in de Schrift geleerd wordt, en dat wat in de wereld gebeurt. En logisch, want *beiden* zijn uit en door het Woord, namelijk Christus.

Wat is een type?

Het woord 'type' is de vertaling van het Griekse woord 'tupos'. Het woord komt zestien keer voor in het Nieuwe Testament. Tupos is afgeleid van het werkwoord 'tipto' en betekent: slaan, treffen, kwetsen, verwonden, bij voorkeur met een instrument, bijvoorbeeld met een stok, een roede of een zweep. Het gaat dus om *slaan* waarbij een *indruk* wordt achtergelaten, een litteken bijvoorbeeld. Tupos is het zelfstandig naamwoord, en staat voor: de slag als zodanig, de indruk, de afdruk, het litteken, eventueel de afdruk van een stempel, een zegel of een foto.

Woorden afgeleid van het woord 'type'

Andere woorden die afgeleid zijn van het woord 'type': een voorbeeld, een afbeelding, een model, een patroon, een blauwdruk, een schema, een vorm, een mal, een matrijs, een ontwerp, een plan, enzovoorts. Al deze dingen bestaan daadwerkelijk, maar stellen toch iets anders voor. Het andere is het echte. Zo laat de vakantiefoto moeder zien, maar in werkelijkheid is dat niet waar, want de foto is een *afdruk* van ma. De foto is daarmee een type. Een afdruk van een schoen heet een 'type'. Aan de hand daarvan kan men vaststellen welke schoenmaat, en zelfs welk gewicht iemand heeft.

Het gevaar van typologie gebruiken

Een belangrijke hoofdregel bij het gebruiken van Bijbelse typologie is dus dat de typen op één of andere manier over Christus gaan. In feite geldt dat voor heel de Bijbel. We zouden ons altijd op Christus concentreren. Als Christus niet het vaste punt is, verlies je je in de typen. Waar de typen zoveel op elkaar lijken, is het gemakkelijk om te zeggen: 'Het één is een beeld van het ander, en het ander is een beeld van het één'. Maar daar kom je nergens mee. Dat is een gevaar van het bedrijven van typologie. Typologie is daarom ook geen Bijbels onderwerp, maar een Bijbels *instrument*. Als je het verkeerd toepast en er niet op de juiste manier mee omgaat, dan raak je de gewone Bijbelse Boodschap kwijt. Helaas komt dat erg veel voor.

Voorbeeld van het woord 'type' in het Nieuwe Testament

Johannes 20

*25 De andere discipelen dan zeiden tot hem: Wij hebben den Heere gezien. Doch hij zeide tot hen: Indien ik in Zijn handen niet zie het teken der nagelen, en mijn vinger steke in het **teken** der nagelen, en steke mijn hand in Zijn zijde, ik zal geenszins geloven.*

Het woord 'teken' is hier de vertaling van het Griekse woord 'tupos'. De meest smalle betekenis van 'tupos' is: het litteken of de afdruk van de spijkers in de handen en zijde van de Heere Jezus Christus. Ze worden als *typen* of als merktekenen beschouwd. Waarom? Omdat ze een veel grotere, en dus hogere betekenis hebben. Ze zijn namelijk een bewijs van wie Hij is.

Voorbeelden van typologie in de Bijbel

De meest belangrijke typologie die in de Bijbel voor komt, is het verschil tussen het Oude- en het Nieuwe Verbond. De verhoudingen tussen deze twee verbonden worden uitgebreid beschreven. Andere voorbeelden die de Bijbel aanreikt, is de vergelijking tussen Adam en Christus of de vergelijking tussen de dienst van de Oudtestamentische Hogepriester op Grote Verzoendag en de tegenwoordige dienst van de Zoon des mensen, de Heere Jezus Christus in de Hemel. Je moet deze voorbeelden eerst goed begrijpen, om het verschijnsel typologie te kunnen begrijpen.

De Heere Jezus Christus blijft de essentie

Bijbelse typologie wijst, in eerste instantie, *altijd* op de persoon van Christus. Dat blijft de essentie. Bij het bestuderen zou je je daarom altijd afvragen op *welke* wijze over Christus gesproken wordt. Je moet je niet richten op de details, maar je zou weten waar een geschiedenis of persoon een *uitbeelding* van is, en *daarna* pas de details invullen. In eerste instantie gaat het altijd om de grote lijnen. Vergelijk het maar met het leggen van een puzzel. Verstandig is om als eerste de randen te leggen en daarna de contouren en tot slot de details. Zo werkt typologie ook. Men zou zich als eerste richten op wat *wel* bekend is.

Een uitbeelding van de dood en Opstanding van Christus

Bij elke Bijbelse gebeurtenis of geschiedenis zou je je afvragen; wat leert mij dit over Christus? Elke gebeurtenis of geschiedenis is een uitbeelding van de dood en Opstanding van Christus. Typen kunnen *personen* zijn. Zo komen als typen van Christus voor: Adam, Noach, Abraham, Sara, Hagar, Izak, Ismaël, Jozef, Mozes, Jozua, Simson, Saul en David. Eigenlijk zijn *alle* Oudtestamentische figuren op één of andere manier een type van Christus. Maar typen kunnen ook *voorwerpen* zijn. Een mooi voorbeeld daarvan zijn de voorwerpen die in verband met de eredienst in de Tabernakel of Tempel werden gebruikt. Maar ook het voorhangsel, de vaten en alle ceremoniën onder de wet, worden als typen beschreven. En zelfs Babel, Jeruzalem en Egypte, enzovoorts.

Met respect en voorzichtigheid

Bijbelse typologie mag *nooit* ten koste gaan van de letterlijke en historische betekenis van de Schrift. Zo was Jona, als type van Christus, een historische figuur en de verhoogde slang, uit Johannes drie, als type van Christus, was een historische voorwerp. Hieruit volgt dat typen ook een *profetisch* karakter hebben. Ze spreken in het algemeen over *toekomstige* dingen en maken daarmee een essentieel deel uit van de heilsgeschiedenis. Ze zijn door God ontworpen, naar Zijn plan geformeerd, en door Zijn Geest geïnspireerd. Daarom zou men er met respect en voorzichtigheid mee omgaan, en men zou vooral geen typologie *zelf* maken.

Het blijft een illustratie

Typologie is prachtig, maar het is en blijft een *illustratie*. Je mag er geen leer op bouwen. Het heeft in de Bijbel juist een *verbergende* functie, zoals in de gelijkenissen. Je zou een leer kennen, en *daarna* de illustraties ervan in de Bijbel terugvinden. Soms is het toch mogelijk om ineens details in te vullen. Bijvoorbeeld de duur van de drieëndertig jaar, in verband met de Wederkomst van Christus, komt uit de typologie. Een ander voorbeeld in dit verband gaat over de leer van de tien-stammen. Deze leer staat *letterlijk* in de Bijbel, maar de sterkste argumenten hiervoor zijn in de illustraties of de typen te vinden, en bevestigen daarmee dat het waar is. Andersom kan niet. Je kunt *nooit* een leer baseren op de illustraties of de typen.

Het Woord heerst over ons

Wij zouden ons onderwerpen aan het Woord. Dat betekent dat het Woord over *ons* heerst en wij niet over het Woord! We zouden serieus, en met alle respect en eerbied, met het Woord van God omgaan. Het Woord zou Zich over *ons* meester maken. Wij pakken de Bijbel, maar uiteindelijk pakt het Woord *ons*...Als dat niet gebeurt, dan is men verkeerd bezig, en ligt de fout bij onszelf. Je moet typologie niet gebruiken om de meest wilde theorieën te ventileren of om indruk te maken. Integendeel! We zouden ons verblijden in alles wat in beelden en illustraties in de Bijbel te vinden is. Ze onderwijzen ons, ze brengen ons bewondering bij voor het Woord van God, en ze bewijzen dat Gods Woord Waarheid is. Omgekeerd is ook waar: als je niet gelooft dat Gods Woord de Waarheid is, dan kan je met typologie helemaal niets. Maar als je het Woord van God *aanvaardt*, (en dat is een keuze) dan zal dat bevestigd worden in de typologie, in de beelden, in de illustraties. De Bijbel staat er vol mee!

Amen.